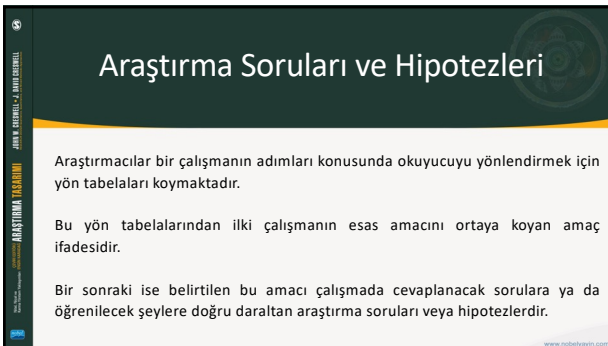

1

Bölüm 7 Araştırma Soruları ve Hipotezleri	133
Nitel Araştırma Soruları	133
Nitel Bir Amaç Cümlesi	118
► Örnek 7.1. Etnografi İçin Nitel Bir Temel Araştırma Sorusu	135
► Örnek 7.2. Bir Vaka Çalışmasından Nitel Temel Araştırma Soruları	136
Nitel Araştırma Soruları ve Hipotezleri	136
► Örnek 7.3. Bir Yokluk Hipotezi	138
► Örnek 7.4. Yönlü Hipotezler	138
► Örnek 7.5. Yönlü ve Yönsüz Hipotezler	139
► Örnek 7.6. Hipotezlerde Standart Dil Kullanımı	140
► Örnek 7.7. Betimleyici ve Çıkarımsal Sorular	140
Karma Yöntem Araştırma Soruları ve Hipotezleri	141
► Örnek 7.8. Bir Karma Yöntem Çalışmasında Hipotezler ve Araştırma Soruları	143
► Örnek 7.9. Yöntem ve İçerik Kullanan Bir Karma Yöntem Sorusu	149
Özet	145
► Yazma Alıştırmaları	145
Ek Okumalar	146

2

3

Nitel Araştırma Soruları

Nitel bir çalışmada, araştırmacılar hedeflerini (yani, araştırma için özel hedefler) ya da hipotezleri (yani, değişkenler ve istatistiksel testleri içeren tahminler) değil araştırma sorularını ifade ederler.

Bu araştırma soruları iki şekilde karşımıza çıkar: a) temel bir araştırma sorusu ve b) temel araştırma sorusuyla ilişkili alt sorular.

4

Örnek 7.1. Etnografi İçin Nitel Bir Temel Araştırma Sorusu

Mac an Ghail ve Haywood (2015) 3 yıl boyunca İngiltere doğumlu Pakistanlı ve Bangladeşli işçi sınıfından genç erkekler tarafından deneyimlenen kültürel şartların değişimini araştırdı. Spesifik olarak bir araştırma sorusu oluşturmazlar ama aşağıdaki soruyu örnek olarak verebiliriz:

3 yıllık süre boyunca İngiltere doğumlu Pakistanlı ve Bangladeşli işçi sınıfına ait genç erkeklerin etnik köken, din ve kültürel aidiyet konularında temel görüşleri nelerdir? Bu genç erkekler hızla değişen Britanya'da büyümelerinin ve yerel topluluklarla etkileşimlerinin yanı sıra coğrafik olarak spesifik aile, okul, sosyal hayat deneyimlerini nasıl yapılandırıyorlar ve algılıyorlar?

Bu soru "Ne?" sorusu ile başlamıştır ve genç erkekler için temel olguyu temel inançları seçmiştir. Bu çalışmadaki katılımcılar genç erkeklerdir ve bu çalışma, bir etnografi çalışması olarak açık bir şekilde bu Pakistanlı ve Bangladeşli genç erkeklerin kültürel inançlarını incelemeye çalışmaktadır. Dahası bu sorudan, çalışmanın Britanya'da gerçekleştirileceğini de anlayabiliriz.

5

Nitel Araştırma Soruları ve Hipotezleri

Nitel çalışmalarda araştırmacılar araştırmanın amacını şekillendirmek ve spesifik olarak bu amaca odaklanmak için nitel araştırma sorularını ve hipotezlerini, bazen de amaçları kullanırlar.

Nitel araştırma soruları araştırmacının üzerinde çalıştığı değişkenler arasındaki ilişkiyi araştırır.

Sosyal bilimler araştırmalarında ve özellikle de tarama çalışmalarında bu ilişki sıklıkla kullanılır.

6

Örnek 7.3 Bir Yokluk Hipotezi

Bir araştırmacı otizmli çocuklar için üç pekiştirme türünü incelemek isteyebilir: (a) sözel ipuçları, (b) ödül ve (c) hiç pekiştirilme. Araştırmacı, çocukların kardeşleriyle olan sosyal etkileşimini değerlendiren davranışsal ölçüm verileri toplar. Bu çalışma için yokluk hipotezi şöyle olabilir:

Otizmli çocuklar ve kardeşleri arasındaki sosyal etkileşimlerde sözel ipuçları, ödüller ile pekiştirilme olmaması durumunun etkileri arasında anlamlı bir fark yoktur.

7

Karma Yöntem Araştırma Soruları ve Hipotezleri

Yöntemlerle ilgili tartışmalarda, araştırmacılar genelde karma yöntem araştırmalara uyarlanmış spesifik soruları ve hipotezleri nadiren görürler.

Ancak günümüzde yeni bir tür araştırma sorusunun -karma yöntem sorusunun- çalışmalarında kullanımı ve bu soruların nasıl tasarlanacağı üzerine tartışmalar bulunmaktadır (bk. Creswell & Plano Clark, 2011, 2018; Tashakkori & Creswell, 2007).

8

Örnek 7.9 Yöntem ve İçerik Kullanan Bir Karma Yöntem Sorusu

Öğrencilerle ve fakülte üyeleriyle yapılan nitel görüşmeler bütüncül karma yöntem analizi yardımıyla CEEPT puanları ile öğrencinin akademik performansı arasında tahmin edilen bu ilişkiyi daha kapsamlı ve detaylı anlama çabalarına ne derecede ve hangi şekillerde katkıda bulunmaktadır? (Lee & Greene, 2007, s. 369)

9

Özet

Araştırma soruları ve hipotezler amaç ifadesini daraltırlar ve okuyucu için kılavuz olurlar.

Nitel araştırmacılar en az bir temel araştırma sorusu ve birkaç alt soru sorarlar.

Soruya nasıl veya ne kelimeleriyle başlarlar ve incelemek, anlamak ya da keşfetmek gibi keşfedici fiiller kullanırlar.

Katılımcıların fikirlerini açıklamalarına yardımcı olmak amacıyla geniş ve genel sorular sorarlar.

10

Yazma Alıştırmaları

1. Nitel bir çalışma için bir ya da iki temel araştırma sorusu ve 5-7 arasında alt soru sorun.
2. Nicel bir çalışma için iki set soru sorun. İlk set çalışmadaki bağımsız ve bağımlı değişkenler hakkında betimleyici sorulardan oluşmalıdır. İkinci sette ise bağımsız değişken(ler) ile bağımlı değişken(ler)'i tanımlayan ve ilişkilendiren (ya da karşılaştıran) sorular olmalıdır. Bunun ardından da betimleyici ve çıkarım sorularını bütünleştirmek için ortaya konan model gelmelidir.
3. Bir karma yöntem araştırma sorusu yazın. Bu soruyu hem yöntemi hem de içeriği dâhil edecek şekilde yazın.

11
